

Quaranta-dos murals de denúncia a la façana de l'Ajuntament d'Olot

>> La càrrega (1902), de Ramon Casas. Oli sobre tela, 300 x 475 cm. Museu de la Garrotxa. Olot.

Text > **JOAN SALA**, historiador de l'art

Fotos > **ASSEMBLEA D'ARTISTES DE LA GARROTXA**

Des del març del 2018 fins al gener d'enguany, a la façana principal de l'Ajuntament d'Olot hi ha hagut uns grans murals que han tingut una projecció ciutadana molt considerable. Eren unes teles que feien tres metres d'alt per 4,75 d'ample, és a dir, que tenien prou impacte visual per no passar desapercebudes, però el seu contingut, sobretot, era una denúncia flagrant.

El títol de les creacions artístiques era *Sobrecàrrega*, ja que representaven diverses interpretacions lliures a partir del quadre de Ramon Casas titulat *La càrrega*, datat el 1902 i que s'exposa al Museu de la Garrotxa. El missatge de la pintura de Casas és prou contundent, per això les autoritats d'aleshores van creure que enviant-la a Olot, on el nombre de visitants sempre seria inferior que el d'una gran ciu-

tat, no enfurismaria tant el personal. A la tela hi ha representada una càrrega policial, i en primer terme apareix un guàrdia civil a cavall que està a punt d'agredir un manifestant canós, que ha caigut a terra. Aquesta dura imatge té una composició reeixida, perquè deixa el primer terme monocromàtic del color del terra de la plaça, sense cap altre element que no sigui l'home abatut i l'agressor, que estan en un angle. Al fons hi ha una munió de manifestants i altres guàrdies civils muntats a cavall amb la mateixa actitud repressiva, que és la que ha tingut quasi sempre l'Estat contra els moviments socials contestataris.

Aquest quadre, que plasma la ciutat de Barcelona (cosa que sabem gràcies a les construccions que apareixen en el fons), va servir a l'Assemblea d'Artistes de la Garrotxa per proposar fer uns murals de les mateixes dimensions que la tela de Ramon Casas a diferents creadors plàstics, en què cada un denunciés la repressió que va patir el nostre poble a partir dels esdeveniments de l'U d'octubre de 2017.

Els organitzadors

La iniciativa va sorgir, doncs, de l'Assemblea d'Artistes de la Garrotxa, un moviment que havia nascut l'any 1976 amb la intenció de reivindicar les lluites del moment. Després d'anys d'inactivitat, una vintena llarga de persones el van fer reviure el setembre de 2017 per continuar defensant, com en els seus orígens, la llibertat d'expressió i, ara, a més, el dret a l'autodeterminació.

La participació en aquest projecte era voluntària i no remunerada; per tant, un gest de generositat i solidaritat personal de cada artista. Cada mes l'Assemblea escollia una proposta diferent a partir de les que li adreçaven els artistes, i acordaven la que s'exposaria. Va ser un projecte expositiu molt àgil, que durava només un mes, llevat de casos puntuals. La utilització del llenguatge artístic era completament lliure i s'acceptaven totes les seves formes estilístiques com a eina de treball; només demanaven als diferents artistes plàstics, dissenyadors, fotògrafs, etc. que tinguessin el quadre de *La càrrega* com a referència i que en fessin una versió contemporània. Els deixaven en tot moment una

gran llibertat perquè donessin protagonisme als conceptes que es desprenen de la tela de Casas: la lluita, la resistència, la denúncia, l'esperança, i la solidaritat, a més de la situació dels presos polítics.

De cada mural es va fer un tiratge de cinquanta làmines numerades i signades per cada autor, que es venien a un preu simbòlic de dotze euros. Amb la venda d'aquestes làmines van finançar el projecte i, a més, van obtenir ingressos puntuals per a la Caixa de Solidaritat amb els presos polítics.

Els organitzadors recordaven molt encertadament que collabarar a *Sobrecàrrega* va significar participar en un dels projectes que han tingut una trajectòria més llarga i sostinguda en el temps pel que fa a l'art de protesta d'àmbit català.

Altres accions

L'Assemblea d'Artistes de la Garrotxa ha fet altres accions, de les quals cal destacar, per la contundència, la titulada *Veus de claveguera*, que va consistir a repartir pel clavegueram olotí uns altaveus on es reproduïen els discursos de Rajoy, el rei i els crits d'«a por ellos». També van posar un llum intermitent de color groc al campanar de l'església de Sant Esteve, com a altres campanars del país.

Opinen els organitzadors que *Sobrecàrrega* podria continuar, ja que encara hi ha exiliats i represaliats, víctimes d'una justícia venjativa, però pensen que ara caldran noves formes de protesta, projectes nous que responguin a la situació complexa que vivim. Com a assemblea, volen seguir buscant altres fórmules per continuar la lluita.

Cal agrair als membres de l'Assemblea d'Artistes el seu treball i la seva dedicació; han ocupat el seu temps treballant per un futur diferent i millor. Ells també agraeixen que l'Ajuntament d'Olot cregui en la llibertat d'expressió i que la defensis fins i tot en moments difícils, en què alguna *Sobrecàrrega* va generar un rebuig especial. Recorden que el cap de llista del PSC a l'Ajuntament va demanar a l'alcalde la reprovació pública i la retirada del mural titulat *El PSC i el 155*, obra de Jaume Bach, una petició que no va ser atesa. Algunes obres van aparèixer mutilades, van ser agredides pels que no tenen altres arguments que la destrucció i la violència. La primera

La iniciativa va partir de l'Assemblea d'Artistes de la Garrotxa, un moviment que va néixer l'any 1976 amb la intenció de reivindicar les lluites de llavors, però que va reviuir l'any 2017 per continuar defensant la llibertat d'expressió, i ara, a més, el dret a l'autodeterminació

Sobrecàrrega, a part d'exposar-se a Olot, es va poder veure al Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat a Valldoreig. Allà, de nit, hi van entrar tres persones i la van destrossar completament. A Olot han rebut atacs la número 12, *La Manada*, de Quim Domene, que va ser tallada i guixada; la número 19, *1 d'Octubre, ni oblit ni perdó*, de Xevi Prat, a la qual van tirar un pot de pintura verda; la número 31, *Els mèrits de l'emèrit*, de Roc Blackblock, que va ser pintada amb esprais; la número 35, *Monopoli de la força (bruta)*, d'Àngel Bayona, que va ser pintada i tallada, i la número 36, *El poble empoderat*, un treball col·lectiu de l'Assemblea, del qual van arrencar diversos elements que duia enganxats. Deixar exposats els desperfectes durant el mes de permanència era una manera de donar més protagonisme a l'obra i més rebuig a la bretolada. Altres obres han patit petits talls i cremades de cigarreta. A l'enllaç al compte d'Instagram @assemblea_artistes_garrotxa hi ha totes les imatges de les *Sobrecàrregues* i els textos que les acompanyaven, fets per cada artista o per algú proper a ell.

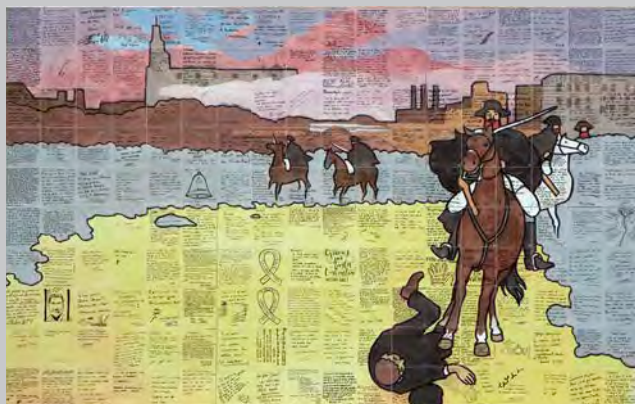
L'Assemblea dona les gràcies a l'ANC i Òmnium per acollir el projecte i a tots els que s'han concentrat cada dilluns davant del mural, a la façana de l'Ajuntament, per demanar l'alliberament dels presos polítics. Els organitzadors creuen que, quan calgui, tornaran a fer

palesos la seva expressió i el seu convenciment polític, i es reafirmen que rebutgen la monarquia i que desitgen la República dels Països Catalans.

***Sobrecàrrega* ha estat un dels projectes que han tingut una trajectòria més llarga i sostinguda en el temps pel que fa a l'art de protesta d'àmbit català**

>> Onze enxanetes, de Claudi Casanovas.

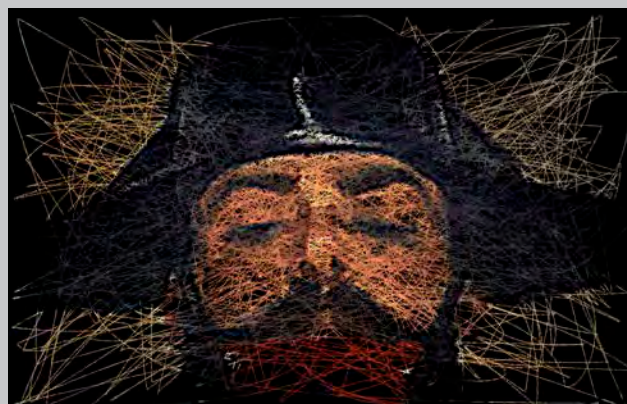
>> Escriu-me, obra col·lectiva sobre il·lustració d'Ester Jaume.

>> Abans de la càrrega, de Servand Solanilla.

>> Acció confrontació, de Pere Noguera.

>> Apollinaire no somiava guàrdies civils, de Marc Antoni Malagarriga.

>> El PSC i el 155, de Jaume Bach.

>> Càrregues de la policia espanyola davant l'IES Ramon Llull de Barcelona, de Robert Bonet.

>> Llabor universal, de Tate Lucena.

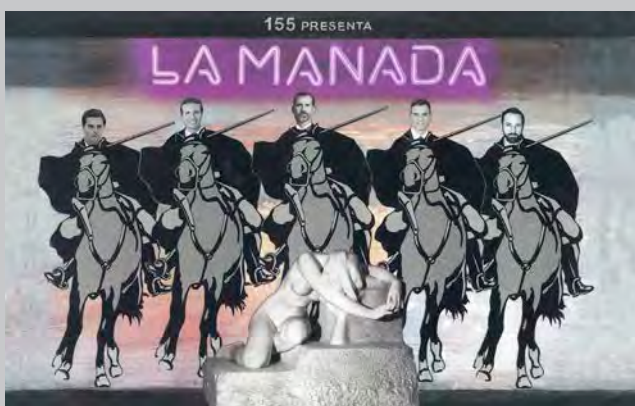
>> Game over. Insert coin, de Ferran García Sevilla.

>> Un tàndem per la llibertat, de Dolors Rusiñol Masramon.

>> Sense penediment, d'Antoni Llena.

>> La Manada, de Quim Domene.

>> El judici, del collectiu La Matraca.

reportatge fotogràfic QUARANTA-DOS MURALS DE DENÚNCIA A LA FAÇANA DE L'AJUNTAMENT D'OLOT

>> Ultra Fairy, d'Antonio Ortega.

>> La força de la raó, de Ferran Coves.

>> S/T, de Carles Camps Mundó.

>> Acte de sobirania (Lluís M. Xirinacs), de Claudi Casanovas.

>> El Suprem engarjolat, d'Eulàlia Grau Donada.

>> 1 d'octubre, ni oblit ni perdó, de Xevi Prat.

>> La llum del seu acer, de Gabriel.

>> Sense paraules, de Ferran García Sevilla.

>> Monsieur le président, treball col·lectiu de l'Assemblea d'Artistes de la Garrotxa.

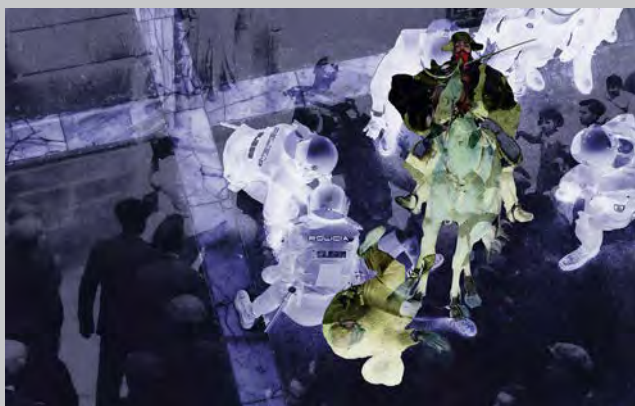
>> Repressió de proximitat, de Jaume Bach.

>> Núvol tòxic, d'Àngel Rigall.

>> La càrrega (revisió en tres embats), de Francesca Llopis.

>> Tels persistents, de Toni Giró.

>> Esclafades, d'Àlex Nogué.

>> La república...?, de Josep Maria Plans Vilardebó.

>> Mural 1 d'octubre Mojà, d'Eduard Altarriba i Irene Martí.

reportatge fotogràfic QUARANTA-DOS MURALS DE DENÚNCIA A LA FAÇANA DE L'AJUNTAMENT D'OLOT

>> Vota Felipe VI, siempre ganamos, de Ferran Coves.

>> Els mèrits de l'emèrit, de Roc Blackblock.

>> Ñ, d'Enric Pladevall i Esteve Sabench.

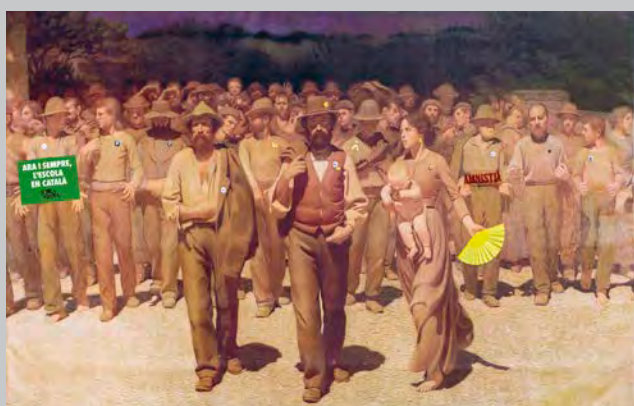
>> Bandera imposada, de Marcel Dalmau.

>> Rees i pedres, de Jaume Geli (fotografia de Sergi Batlle).

>> Monopoli de la força (bruta), d'Àngel Bayona.

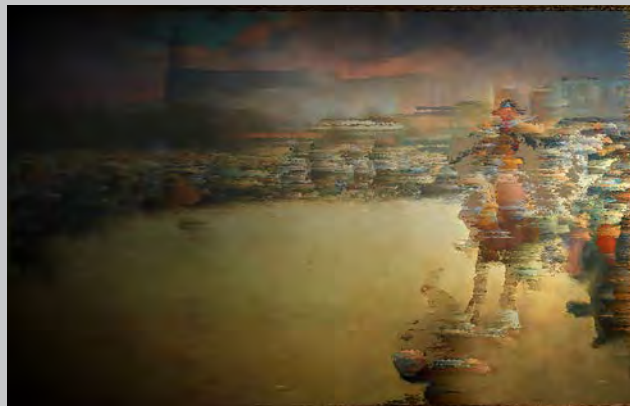
>> El poble empoderat, treball col·lectiu de l'Assemblea d'Artistes de la Garrotxa.

>> Només veient-te lliure / puc jo sentir-me lliure, de Josu Rekalde.

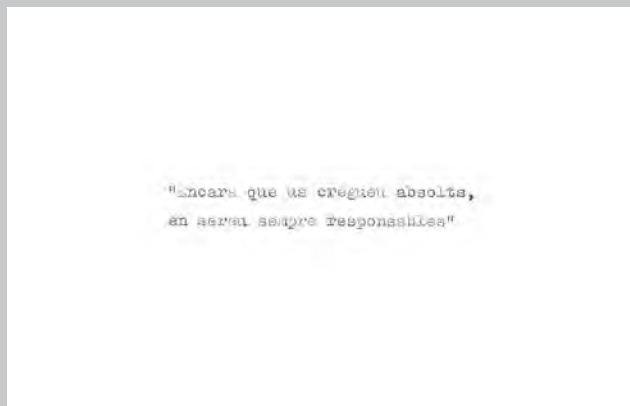
>> Escaquer, de Miquel Planas.

>> Lladres, de Xevi Prat.

>> A la resistència, de Tate Lucena.

>> La força del vent, treball col·lectiu de l'Assemblea d'Artistes de la Garrotxa.

>> Una de les concentracions setmanals davant de l'Ajuntament d'Olot, on hi ha una de les Sobrecàrregues.